

Izhaja dnevno
vsaki
Torek
Srede
Četrtek
in
Petek.

Za resnico in pravico — od boja do zmage!

Issued Daily
every
Tuesday
Wednesday
Thursday
and
Friday.

GLASLO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODP. DR. SV. MAMORJA V CHICAGO.

STEV. (No.) 83.

CHICAGO, ILL., PETEK, 23. MAJA — FRIDAY, MAY, 23, 1924.

LETO (Vol.) X.

Demokratska zmaga na vidiku v jeseni.

K TEMU BO VELIKO PRIPOMOGLA TRETJA POLITIČNA STRANKA, KI BO NAJBRŽE NOMINIRALA LA FOLLETTEJA ZA SVOJEGA KANDIDATA. — REPUBLIKANCI TO UVIDEVAJO IN SE BOJE.

Milwaukee, Wis. — Republikanci se veliko prehitro vsele svoje zmage. Njim najbrže ne bo sreča tako mila, kakor si to predstavljajo. Tako je te dni neki vodja republikancev sam povdaril pred pripravljanim odborom za prihodnjo konvencijo v Clevelandu.

Vsa bodočnost ene ali druge stranke zavisi, v koliki meri bo prišla na dan tretja politična stranka, ki se formira na severozapadu. La Follette, ki se sedaj zdravi v Atlantic City bo skoro gotovo sprejel kandidaturu za predsedniškega kandidata in bo tudi gotovo nominiran, ker je edini resni in vplivni kandidat med grupami tretje stranke. Tak La Follettov nastop je pa zelo nevaren stari republikanski stranki, ker bi v takem slučaju odvzela republikancem skoro ves severozapadni del unije. S tem bi bila republikanska stranka toliko oslajljena, da bi jo odvagala demokratska stranka pri volitvah in bi ji s tem odvzela v beli hiši vlado iz rok.

To voditelji stare stranke prav dobro uvidevajo in se trudijo na vsi moč, da bi pridržali v svoji stranki republikanske uskoke, katere vodi senator La Follette.

Voditelji demokratske stranke se tega tudi v polni meri zavedajo in komaj čakajo, da bi prišla tretja stranka s kakim širšim programom na dan. Kajti to bo njej v veliko korist in jo bo dovedlo do končne zmage pri jesenskih volitvah.

Amerikansko državljanstvo Indijancem.

Washington. — Predloga da lahko postanejo vsi Indijanci rojeni v Ameriki ameriški državljanji, je bila sprejeta v kongresu, kakor tudi v senatski zbornici. Certifikate za državljanstvo izdaja tajnik za notranje zadeve po svoji previdnosti in naredbi, katero on predpiše.

Ker je bila predloga sprejeta v obeh zbornicah, gotovo ne bo zadržka, da ne bi postala postava.

Zasluga, da je ta predloga enkrat rešena, gre v prvi vrsti Joseph Latimerju, bivšemu odvetniku v Chicagu. Latimer je vodil dolg boj za Indijanske pravice, katerega je sedaj dobojeval z uspehom.

"Pozor" deležniki bonusa.

Washington. — Vojni departament opozarja bivše vojake, kateri so deležni bonusa, naj se poslužujejo le uradnih tiskovin, katere je izdala vlada.

Svari tudi pred eventualnim agenturam, ki bi se silnim agenturam, da one preskrbe posameznikom denar, za kaf bi se posluževale svojih tiskovin, katere bi pa ne bile veljavne. Nadalje opozarja na sleparje, ki bi se ponujali, da proti go-

POLJSKA OBKOLJENA OD SOVRAŽNIKA.

Ukrajina zahteva neodvisnost.

Varšava, Poljska. — Poljska država ima iz geografičnega vidika menda najtežje stališče v Evropi. Obdana je krog in krog od neprijateljev. Nemčija in Rusija so ji vse prej kot prijazne. Severno je Litvinska, katere glavno mesto ima v rokah Poljska. Kot zaveznico, ima le Francijo snubi pa tudi Italijo in Rumunijo, da bi ji pomagale v potrebi.

Bivša Baltiška konferenca štirih narodov, kakor se je izkazalo ni prinesla zaželjenega uspeha za zvezo teh narodov, ker je bilo stališče Poljske napram obstoječi zvezi med Esthonio in Latvijo negotovo.

Prve štiri leta Poljske neodvisnosti, je bila zelo neupljiva napram Rusiji, razmere med obema državama so se pa zboljšale, od kar se je podpisala pogodba glede Rige. Značilno je, da to leto je prvo od leta 1918., da je Poljsko minil strah, pred upadom boljševekov na Poljsko ozemlje.

Kupčija med obema narodoma je slaba, kar je največji vzrok slaba zveza, ker le en vlak vsaki teden vozi med glavnima mestoma obeh držav.

Sedanji neredi v Galiciji posebno v Lembergu, kažejo, da ima Poljska iste težave z narodnimi manjšinami, kot so jih imele druge države. Ukrajinska zahteva plebiscit in narodno neodvisnost.

Poročilo pravi, da bo vzelo najmanj še pet let, predno bodo razmere na Poljskem tako urejene, da bo vseh 30.000.000 državljanov Poljske zadovoljno.

Labor Council proti Kukluksklanom.

Hilliard, Wash. — Central Labor Council iz Spokane, ki predstavlja skoro vse stroke organiziranega delavstva, je spoznalo to tajno društvo, kot proti državno organizacijo, katere je nevarna ideja naše ustave. Ta organizacija si nepostavno prilastuje moč vlade. Veliko krvi je bilo prelito za svobodo, oni jo pa tepajo in iščejo, kako bi jo uničili.

Kukluksklani si prizadevajo preobrniti postavu in uničiti garancijo ustave, katero vsak Amerikanec ceni nad vse.

Central Labor Council pozivlja unijske organizacije naj se varujejo tega nepostavnega elementa in ščitijo naša demokratska načela.

tovemu plačilu preskrbe denar.

Polkovnik W. T. CHANTLAND.

Generalni pravdnik Stone je te dni imenoval za svojega pomožnega pravdnika polkovnika Chantlanda, katerega naloga bo paziti na kongres in senat glede raznih preiskav, da se bodo iste vršile v skladu pravice, kakor to zahtevajo zvezne postave.

HERRIOTOVA SKRB RADI OSLABELOSTI FRANKA.

Radikalni vodja se posvetuje z Millerandom o borzni situaciji.

Pariz, Francija. — Eduard Herriot in Paul Painleve, nova voditelja Francoske vlade, sta se posvetovala z Millerandom glede ponovnega padca franka, kar dela velike skrbi voditeljem levice.

V padcu franka vidita skrito zaroto naperjeno proti novi vladi. P. Painleve, kateri bo naslednik Millerandov ali pa vojni minister v Herriotjevem kabinetu se je izrazil, da bosta s svojim prijateljem Herriotom zavzela tako stališče, da bo frank rešen enkrat za vselej. Po tej izjavi je bil informiran, da je več trgovcev v Ameriki, ki so zelo dvomljivi glede nove Francoske vlade, ki je formirana iz radikalov in socialistov. Na to odgovori, da Amerikanci vidijo vse v drugi luči in pojasne, da ta nova vlada je podobna oni, Velike Britanije.

Stališče nove vlade o zunanjih politikah temelji na mednarodnem dogovoru in upajo, da bodo v kratkem poravnali zadevo reparacijskega vprašanja, po načrtu eksper-tov.

Illinoiški majnarji se podvržejo postavi prohibicije.

Peoria, Ill. — Člani od Illinoiške rudarske organizacije so se izrekli, da se podvržejo prohibiciji po zakonu Volsteada.

Prezident Farrington je doživel poraz, ko so majnarji zahtevali nepristransko obravnavo za Aleksandra Howata.

John L. Lewis mednarodni predsednik, je bil predstavljen po Farringtonu, s katerim sta bila še pred kratkim velika sovražnika v organizaciji.

RAZNE VESTI.

Washington. — Prezident Coolidge se je moral po nasvetu svojega osebnega zdravnika podvreči zdravljenju z plinom. Ta način zdravljenja za vratne bolezni, je postalo popularno, od kar je bil ozdravljen potom plina vojni tajnik Weeks. Ta plin je kemična priprava razredčene sopenre klorida.

Chicago. — Earl Webba star 24 let in njegovo ženo so aretirali v stanovanju na 4025 Drexler blvd. Webbu katerega vulko ime je "Skinny," so bili detektivi na sledu, radi obdolžitve soudeležnja pri več roparskih napadih na banke.

Washington. — Debata v kongresni zbornici o predlogi odpomoči farmarjem, je bila zadržana radi nezadostnega števila članov kongresa. Na predlog vodje večine Longwortha, so bili poslani deputiji po mestu, z naročilom poiskati in s silo pripeljati v zbornico nenavzoče člane. Ko se je to zgodilo se je z debato nadaljevalo, prišlo pa le malo naprej.

Pariz. — Profesor Charles Richet iz znanstvene akademije v Parizu je izjavil, da so napravili poskušno zdraviti jetične s sokom, sirovega mesa, kar se je izkazalo za vspešno zdravilo. Bolnikom, katerim so dajali to zdravilo so pridobili dnevno na teži 25 gramov, med tem, ko bolnikom v istem stadiju niso dajali teh zdravil, so izgubljali na teži povprečno po 5 gramov na dan.

Chicago. — Dva sta bila ubita in eden ranjen, ko je padla med delavce traverza teška 50 ton v Field Artillery vojašnici na Chicago ave. Več delavcev spodaj stoječih je bilo le za las proč od smrti. Začeli so takoj s preiskavo, kedo je zakrivil nesrečo.

Honolulu. — Velikanska eksplozija, katere je bila v ognjeniku Kilauaea je povzročila vedno se ponavljajoče potresne sunke, tako da je ljudstvo, katerega domovje se nahaja v bližini ognjenika, vsako minuto pripravljeno, da bo moralo iskati si drugje zavetja.

Washington. — Senator Borah se zavzema za senatorja Wheelerja, kateri je na podlagi obdolžitve bil obsojen pri zveznemu višjemu sodišču v Montana. Borah je izjavil, da bo porabil svoj vpliv pri senatorjih, naj potrdijo dokazilo posebnega preiskovalnega komiteja, kateri je pronašel, da je senator Wheeler prost vsake krive obdolžitve.

Sporazum o davčni predlogi dosežen.

Washington. — Soglasno je bil dosežen sporazum o davčni predlogi. Sprejeta je bila predloga po Simmons demokratskem načrtu, 40 odstotkov čezmernega davka in 50 odstotkov popusta pri normalnih davkih na dohodke spod \$8.000.

Upanje vlada med senatorji voditelji republikanske organizacije, da bo sprejete predloge odobral prezident Coolidge.

Iz neodrešene domovine.

V TRSTU HOČEJO ODPRAVITI SLOVENSKO SLUŽBO BOŽJO. — UMOR V GORICI. — RAZNOTERE DRUGE VESTI.

Novo nakane proti slovenski mladenci službi božji v Trstu.

"Edinost" poroča, da je v Trstu že nekaj tednov v teku silna akcija, da se odpravijo v mestu vse slovenske cerkvene pobožnosti. Kot argumenta se poslužujejo statistike zadnjega ljudskega štetja, po kateri je v Trstu jako malo Slovencev, a še večina teh je občevalni jezik italijanski. Sploh pa da znajo vsi Slovenci, ki žive v Trstu, vsaj za silo italijansko. Italijanski zagrizenci so torej tudi škofu dr. Fogarju že za vratom, da ga prisilijo, da požene Slovence iz cerkve. A to pot jim pšenica pač težko pojde v klasje.

Umor zaradi ljubosumnosti.

V Gorici se je v nedeljo 27. aprila odigrala krvava drama, kateri je dala povod ženska. Stotnik Bevilacqua in neki Giovanni Piacenza sta v ulici pod goriškim gradom zaradi neke Urške Peganove iz Postojne prišla v hud spor, ki je tragično končal. Bevilacqua je namreč mahoma potegnil iz žepa revolver ter ga sprožil proti svojemu nasprotniku, katerega je krogla zadela v srce. Piacenza je bil takoj mrtev.

Šole za črnce — mesto Slovane.

Te dni je bil v italijanskem uradnem listu objavljen ukaz glede ustanavljanja šol za li bijske državljane muslimanske vere. Primorski Slovenci in resnici lahko zavidajo napol divja plemena v italijanskih afriških kolonijah. Kajti otroci črncev se bodo lahko učili v maternem jeziku, do čim obstoja za slovanske državljane Italije še vedno znana Gentilijeva reforma glede poitalijančenja slovanskih šol.

Radi nesrečne ljubezni.

V tržaškem Bošketu se je radi nesrečne ljubezni zastrupila s karbolno kislino 20-letna služkinja Marija Maglića, stanujoča v ulici Milano. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je kmalu potem izdihnila v bolnišnici. Zapustila je pismo, v katerem se poslavlja od svojega nezvestega zaročenca.

Vsi slovenski učitelji v Gorici odpušeni.

Na mestnih šolah v Gorici je doslej službovalo še osem slovenskih učiteljskih moči, in sicer štiri definitivne in štiri začasne. Vsi ti so nedavno dobili odloke, s katerimi se odpušajo iz službe. Odlok pripominja, da se odpust prekličiče, ako napravijo izpit za poučevanje na italijanskih ljudskih šolah.

Iz Vrha pri Grahovem.

Na velikonočni ponedeljek zvečer se je ločila od nas v cvetočih letih Cecilija Čufer Urmla je po kratki bolezniradi prehlajenja, stara 17 let. Bila je miroljubna in pridna

Iz Šempasa.

V naši občini je izbruhnil v seniku Josipa Černetiča požar, ki se je začel širiti z neznanke silo. Iskre in plameni so švigali visoko proti nebu in kmalu bi se bil polastil ogenj Černetičevega stanovanja. Pogumni domačini in orožniki so posegli vmes in pokrotili požar.

Sv. Gora.

Obnovitvena dela pri naši baziliki dobro napredujejo. Ogradne ruševine so že razčiščene in v kratkem se prične z zidanjem cerkve same. Te dni si je ogledal delo prevzvišeni knezoškof, ki je bil prav zadovoljen. V bližnjih dneh položimo temeljni kamen za novo Marijino svetišče.

KOROŠKE NOVICE.

Za župana v Selah

je bil na velikonočni ponedeljek z veliko večino glasov izvoljen Ferdinand Pristotnik, krojaški mojster.

Smrtna kosa.

V Šmihelu je umrl posestnik Lorenc Lobnik, pd. Kogelnik, splošno spoštovan mož, ki je bil zlasti velik dobrotnik zapuščenih otrok.

Grob Benedikta XV.

"Osservatore Romano" poroča, da se kiparska dela na grobu Benedikta XV., ki jih izvršuje bolognski kipar prof. Barberi, bližajo zvršetku. Grob se odkrije po vsej priliki 21. t. m. Tem povodom prirede Bolognski veliko romanje v Rim, ki mu bo načeloval sam kardinal nadškof.

DINARNE POŠILJAVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, itd.

Naša banka ima svoje lastne zvezne pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljave so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega dobitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah se bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din.	\$ 6.90
1,000 — Din.	\$ 13.45
2,500 — Din.	\$ 33.50
5,000 — Din.	\$ 66.50
10,000 — Din.	\$ 132.00
100 — Lir.	\$ 5.20
200 — Lir.	\$ 10.05
500 — Lir.	\$ 24.25
1,000 — Lir.	\$ 47.25

Pri pošiljках nad 10,000 Din. in nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja častokratenja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutne nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljave za kažejo po cenah onega dne, ko mi sprejeme denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICIL PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOLAVNO.

Vse pošiljave naslovite na—SLOVENSKO BANKO
ZAKRAJSEK & CESARSK
78-9th AVE., NEW YORK CITY.

EDINOST

(UNITY)

Ishaja vsaki torek, sredo, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday
Wednesday, Thursday and Saturday.

— Published by: —

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA: Za Zedinjene države za celo leto \$4.00
" Za Zedinjene države za pol leta \$2.00
" Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto \$4.75
" Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta \$2.50
SUBSCRIPTION: For United States per year \$4.00
" For United States per half year \$2.00
" For Chicago, Canada and Europe per year \$4.75
" For Chicago, Canada and Europe per half year \$2.50

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879

Za naš tisek.

Agitatorji za katolišk tisek smo podobni kmetu, ki dela in se trudi od zore do mraka. Tako tudi mi vih-timo kopače in motike ter drobimo kepe in obdeluje-mo svojo njivo, da bi rodila tem žlahtnejši sad. Tež-ko delo je to in povejte Vi zastopniki in zastopnice po naselbinah, ako bi ga vršili za kako drugo stvar, kak-orkor to, ko veste, da je tako potrebno, da bolje biti ne more?

Lahko je agitirati za slab pohujšljivi tisek. Za liste, v katerih razni kvantači svoje bedarije prodaja-jo je kaj lahko agitirati. Današnji zapeljani svet rad čita pohujšljivo literaturo. Ko mu pa hočeš dati kaj podučljivega, ki ga svari in uči boljšega življenja, to mu je predolgočasno, tega ne čita. Zato pravim ni ta-ko lahko agitirati za dober katoliški tisek, kakor pa je za slab protivovski pohujšljivi tisek.

In vendar kljub temu, naše konstruktivno delo napreduje. Naš tisek postaja močnejši in njegov vpliv se že čuti po vsej Ameriki. Številna pisma prihajajo z izrazi pohvale in častitanja k težavnemu delu, ki gradi med Slovenci v Ameriki cesto krščanskim idealom. Vse to so znamenja, da smo na pravi poti, in da to od-ložno pot moramo hoditi še naprej.

Odkar se je lansko leto organizirala tiskovna druž-ba Edinost in prišla s tem v roke posvetnih ljudi lai-kov, je pričelo pri listu Edinosti novo življenje. Tisti, ki so imeli preje razne pomislke so se sedaj približali in se našega dela vesele. Naše fronte so se združile in sedaj prehajamo v enotno fronto. To je velikanske koristi za nas vseh. Samo začetek je, pa pogledajte na vspehe — vidni so in ne da se jih zatajiti. Zato pa Bog nas ohrani na skupni poti in združene v enotni fronti. Veliko bomo dosegli, ako bomo hodili to skupno pot.

Eno kar nam še manjka je katoliški dnevnik. Dok-ler ne bo dnevnika med nami, bomo še vedno odzadaj. Tudi to bomo dobili, ako bomo šli krepko to pot naprej, kakor gremo sedaj. Zato pa dragi prijatelji naročniki agitirajte za nove naročnike, da se čimpreje omogoči izdajanje dnevnika.

Zlasti prosimo te dni prijatelje katoliškega tiska v Pittsburghu, Ambridge, Braddock, Canonsburg, Houston, Johnstownu in drugod po vseh teh okolica-h v Pennsylvaniji, da greste krepko na delo. Med Vami se mudi naš zastopnik Mr. Leo Mladich, ki vodi kam-panjo te dni za list Edinost. Pokaži se katoliški ele-ment te dni za katoliški tisek! Zanesite list Edinost v vsako slovensko hišo. Katoličani smo dolžni širiti, podpirati in naročati pred vsakim drugim tiskom ka-toliški tisek!

Izdajatelji lista Edinosti pa obljublamo, da bomo list povečali in izboljšali, kakor hitro naraste dovolj

naročnikov da bo to mogoče.

Naš list nima za seboj kakih podpornih jednot, na katere bi se naslanjal, kakor drugi listi. Naš list vzdržujejo zavedni katoliški naročniki. Njih je list in za njihove ideale se bori. Zato pa prosimo ponovno so-delovanja vseh katoliških Slovencev v Ameriki, da ta svoj list razširijo vsak v svojem lokalni in na ta način bomo prišli do večjega in boljšega lista in v najkrajšem času do nam potrebnega dnevnika!

New York, N. Y.

Cenjeno uredništvo: — Natisnite teh par vrstic v Vaš cenjeni list, ako vidite, da so na mestu, ako pa jih Vaše oko obsodi za v uredniški koš, pa tudi nimam nič proti temu.

V nedeljo dne 25. maja bo-mo imeli katoliški shod, ki bo prvi te vrste v naši naselbini. Katoliški možje so se dvignili in bodo priredili sijajen shod, kakor je to razvidno iz velikih predpriprav, ki se vrše že več tednov za shod. Shoda se bo udeležilo tudi več tujih gostov, kar je še posebne važnosti, da bodo rojaki od drugod videli, kaj tudi v New Yorku katoliški Slo-venci zmoremo.

Kakor pa nima nobena ka-toliška stvar posute ceste z samimi rožicami, tako jih tu-di delovanje za naš katoliški shod ni imelo. Duhovnike in rojake, ki so se trudili za ta shod je slovenski list "Gl. Narobe" vedno napadal in se na pobalinski način iz njih in shoda norčeval. Med seboj i-mamo ugodne može, ki nekaj veljajo med nami Slovenci kakor tudi med tujci a gori i-menovani list se ni mogel zdr-žati, da jih stalno ne bi zbada-l in napadal. Ko je prišel lansko leto k nam predsed-nik kat. jednote je naredil neslano opazko proti njemu. Naše dušne pastirje ima ved-no na piki in kakor že znano je januarja meseca prišlo ta-ko daleč, da so se nekateri naši možje morali poslužiti sodnije, da se je ustavilo gr-do nesramno pohujšljivo pi-sanje. Mi v New Yorku in Brooklynu ne damo mnogo, kaj pijančki, ki list pišejo de-lajo. Med nami jih vsak po-zna in se za njih lajanje v lu-no prav malo zmeni. Toda stvar je druga, kakor sem v mojem zadnjem dopisu ome-nil. Rojaki po drugih nasel-binah mislijo morda so new-yorčani pa res taki, kakor jih grdi list opisuje. Tem hočem povedati, da je vsako tako pi-sanje, kakor ste ga čitali v grdem listu cortlandskih ob-rekljivcev sama laž in zahr-bno napadanje na dobre ka-toliške ljudi. In tak list kot je to ne zasluži, da bi ga kato-liški rojaki čitali, še manj pa

podpirali. Pri nas smo že ob-računali z njim. Če bi še po drugih naselbinah v taki me-ri kot smo mi, bi mu kmalu usoda nataknila nagobčnik trajne molččnosti.

To sem hotel napisati, da se to hinavsko natolečevanje proti nam tako kar tjavendan ne pozabi. Kajti ta ljudje so popolnoma breznačajni. Ju-tri bodo že prišli izza druge-ga vogala se bodo nam pa pri-lizovali. Toda zapomnimo si kaj so delali doslej proti nam in jim ob takih prilikah pove-ujemo v obraz, kar poštenc zaslužijo.

Pozdravljam vse čitatelje lista Edinosti, kateri je v res-nici pravi katoliški list in ga kot takega priporočam tudi vsem newyorčanom, da si ga naroče in čitajo.

Vaš zvesti naročnik.

Red Lake, Minn.

Chippewa indijanski misijon.

V nedeljo, 25. maja se bo začel v naši cerkvi Brezmad. Spočetja Device Marije prvi sv. Misijon in konec bo v ne-deljo 1. junija. Dva č. oo. jezuita: Rev. E. Papineau in L. Desjardins, oba indijanska misijonarja v Ontario, Cana-da, bosta pridigovala ta sv. Misijon. Župnije Red Lake in skoraj same Chippewa Indi-jane. Katoliško krščeniš je zdaj 930 duš v 212 družinah.

Prvi misijonarji, ki so pri-nesli luč sv. vere poganom v Red Lake so bili vsi Slovenci: Francišek Pirc, Lovrenc Lav-tižar, Jožef F. Buh in Nace Tomazin. Father Pirc je pri-šel sem z Father L. Lavtižar-jem že leta 1858. meseca av-gusta. Čez tri mesece in pol 3. decembra istega leta je F. Lavtižar tukaj na jezeru zmrznil 38 let star. Takrat je bilo med 800 pagani vernih kakih petnajst duš, ki so bili katoliško krščeni v Ford Du Lac, Minn. in La Pointe, Wis. od Father Fr. Baraga. Ena že-na, Mrs. Josephine Lrance, še zdaj živi in je 88 let stara.

Od 1. 1858 do 31. decem-bra 1923. je bilo tukaj 420 odraščanih Indijancev kršče-nih. Father Tomazin sam jih je krstil čez dvesto od 1. 1875.—1883. Imamo tukaj vse kr-ste in poroke zapisane od leta 1858. do današnjega dne. Be-

Gasper Burobonček je bil socialist. Pred prvim majni-kom je dobil pismo iz lawndalskega grada. Kranjski Le-nin eksmilijonfondar mu je pi-sal, da je Burobonček dolžan dostojno praznovati 1. maj kot praznik proletarcev. Bu-robonček se je zavzel, da to željo svojega predpostavljene-ga točno izvrši. Sklenil je tudi, da se udeleži parade, i. t. d.

Gasper Burobonček pa ni bil zadovoljen samo s tem. On je hotel nastopiti tudi kot govornik. Pisal je v lawndal-ski grad, naj pripravijo po-trebni material za govor. Eks-milijonfondar mu je rade volje ustregel in poslal Gasper-ju primeren govor. Ta se ga je učil mesec dni. Ko je pri-šel 1. maj je pa posegla vmes nesreča. Prvi maj je delavski dan, ko socialisti delo odlože in praznujejo delavski praz-nik. Gasperjeva žena pa je silila moža, naj ji kavo zme-lje, da bo prej gotova s zajtr-kom. Gasper pa se je potegn-il s hlač in svečano protesti-ral, da napreden proletarcev nikakor ne more skruniti de-lavskega praznika in je ves ogorčen odklonil, mlenje ka-ve.

Gasperjeva boljša polovica pa tudi ni bila kar tako. Dva je že spravila v grob in tudi Gasperju je večkrat zabrusi-

la v obraz da bo prej stegnil svoje pete, kakor ona. Tudi ona je sklenila, da se ne pri-takne na ta dan nobenega de-la. Tako sta sedela vsak na svojem stolu do ene popol-dne. Gasperju je že krulilo po želodcu in se je na tiho dušal. Da bi se potolažila sta šla spat. Najprvo je šla nje-gova žena in je zasmrčala. Za njo je šel še Burobonček in od same jeze začel dreto vle-či. Zbudila sta se, ko se je že mračilo. Burobonček se je do-mislil, da je pozabil iti na pa-rado proletarcev, kjer je mi-slil, da bo nastopil tudi kot govornik. Razkači se nad že-no, da je vsega tega ona kri-va. V par minutah je bila pri tem razpoloženju izdana od-redba za generalno mobiliza-cijo. Burobonček je začel raz-metavati po kuhinji. Napos-led se ojunachi in vrže krožnik svoji ženi v glavo. Ta ne bodi nemarna mobilizira metlo in je z njo pričela šturmati Bu-robončka. Nastala je splošna zmeda. Ker je bila žena bolj močna od Burobončka, je ta moral na majniški izlet sko-zi vrata. Še le ko se je nadi-hal svežega zraka, je smel priti zopet v kuhinjo. Zdaj se je vršil pri Burobončkovih majniški spreved iz kuhinje v spalnico, njegova stara je šla naprej in je nesla luč.

Gasper Burobonček je bil ginjen od veselja, da je ta praznik potekel dokaj mirno brez posebnih incidentov. Sklenil je, da izvrši revoluc-i-jo, kakor hitro dobi dovolj poguma, a nikoli ne v navzoč-nosti svoje "stare."

nediktinci iz opatije sv. Ja-neza pri Collegeville, Minn. so prevzeli ta indijanski misi-jon 1. 1888. Meseca novembra istega leta sta prišla sem P. P. Thomas Borgerding in Simon Lampe. Zadnji je komaj pel Novo Mašo pri Sv. Stefanu v "borštu", med Slovenci, in se je podal proti severu v Red Lake, k Indijancem. Ži-vel je tukaj do 1. 1896. ko je bil poslan v White Earth in pozneje v Beaulieu (1. 1900).

L. 1905. pa so ga pognali med Lake Superior Chippewa In-dijance — s Cloquet, Minn, kjer je ostal do julija 1923. Ko so ga zopet nazaj poslali v Red Lake. No, je že tako, more biti volja božja, da mo-ra biti Slovenec pri teh "rde-če-koščih" v Red Lake. Ba-raga, Pirc, Mrak, Čebul, Buh, Tomazin so nas druge za se-boj potegnili med Indijance. Čudna so pota božja!

Tukaj imamo "boarding-school" za sto indijanskih o-trok, dečkov in deklic. Res, le-po "legnat" imajo se veliko dobrega, koristnega naučiti za svoje življenje. Nekateri prejemajo sv. obhajilo po tri-štirikrat na teden, večina pa vsaj dvakrat na teden. Bene-diktinske Sestre iz St. Joseph, Minn. — imamo jih deset — skrbe za šolo, pisalec teh vr-stic jih pa podučuje v sv. ve-

ri, "krščanski nauk," v šoli vsaki teden, dve ali tri ure.

Vseh Chippewa Indijancev na Red Lake Reservation je 1633, izmed teh jih je čez tri-sto poganov, nekaj malega "e-piskopalcev" krivovernikov in ostali so pol-katoličani in pol pogani. V smrtni uri pa skoraj vsi kličejo duhovna, če so tu-di odpadniki ali samo po ime-nu katoličani.

Sv. Misijon je jako potre-ben tukaj ker ti Indijanci so imeli skoraj 35 let jako meh-kega duhovna za župnika, so še jako nevedni v verskih re-čeh, zlasti o ZAKRAMENTU sv. zakona ne vejo skoraj nič. Mož in žena živita skupaj, i-mata otroke, brez da bi bila poročena. Nekateri se ločuje-jo, drugi pa čez nekaj let pri-dejo k misijonarju se poročiti. No, kaj čmo, vsaj Evropski narodi tudi niso tako hitro le-po po katoliški veri živeli, ko so jih prvi misijonarji poduč-ovali o sveti veri. Vzelo je več sto let predno so bili Slovan-ski narodi, Nemci, Francozi in drugi utrjeni v sv. veri. Mo-ramo malo potrpeti z našimi rdečimi "iskovnjači." Bo že Bog dal da počasi bolj "brihtni" postanejo in svojo dušo iz-veličajo. Rojaki, molite da pri-dejo vsi naši Indijanci k sv. misijonu.

P. Simon Lampe, O. S. B.

Dr. W. M. MacGovern.

Preoblečen v prepovedani Tibet.

(Dalje.)

Veliki ministrski svet.

Dva dni nato, 23. februarja so me poklicali k seji velikega ministrskega sveta ali kašaka. Je pa to v krilu glavnega sve-tišča, prav blizu mojega tuda njega stanovanja. Čakali so me tam trije gospodje, mini-strski predsednik ali lončen in pa dva državna tajnika. Tsaronga ni bilo; se sploh mi-nistrskih sej malo udeležuje in je ali pri Dalai-lami ali pa na vojaškem vežbališču. Ne-kega drugega šapija ali dr-žavnega tajnika pa ves čas mojega tamošnjega bivanja ni bilo doma, bil je na služ-benem potovanju. Do leta 1904. je obstojal ministrski svet samo iz štirih šapijev. Ko je Dalai-lama bežal v Mongolijo, je vlada Tibeta prevzela nekaka narodna skupščina, obstoječa večinoma iz zastopnikov velikih sa-mostanov. Odstavila je šapije in jih je poslala v pregnan-stvo; rekli so, zaradi nesposob-nosti. Ko je leta 1908. prišel Dalai-lama v Lhazo nazaj, je hotel pregnane ministre od-škodovati. Novih štirih šapijev sicer ni upal odstavit, zato je pa ustvaril za svoje stare pri-jatelje novo dostojanstvo in ga jim je po vrsti podelil. Po-stali so lončeni, "veliki mini-stri," po naše ministrski pred-sedniki. Ko sem bil jaz v Lha-zi, je živel samo še tisti, ki je predsedoval v seji. Tsarong mu je bil določen za nasledni-

ka, sem slišal. — Kolikor po-znamo energijo Tsaronga, se je to morda že zgodilo.

Ministrski svet ali kašak je zelo važna korporacija. V Ti-betu ne ločijo uprave in sod-stva in je vsak namestnik obenem tudi prvi sodnik v svojem kraju. Kašak je pa najvišja upravna in tudi naj-višja sodna oblast, Dalai-la-ma izvršuje vladu potom nje-ga. Kašak imenuje namestni-ke 53 okrajev Tibeta in p vse važne uradnike, kašak iz-da-ja postave in naredbe. Da pa nemirni menihi ne naspro-tujejo preveč, pridejo vsa va-žna vprašanja zakonodaje pred narodno skupščino. Seje kašaka so vsak delavnik, ra-zen sobote. Enkrat na teden se zberejo ministri pri Dalai-lami, ki se za vladu zelo zani-ma in očrta v splošnih obrisih politično smer. V izražanju svojih želja in načrtov je pa Dalai-lama zelo previden; saj je že dvakrat moral bežati in mu to nekateri zelo zameri-

jo.

Ministri so sedeli z nogami navzkriž v revni sobi natlače-ni z uradnimi spisi. Soba ni bila prav nič bolj gosposke kakor pa soba sodnikov v me-stni hiši. Državna tajnika sta le malo govorila, razgovarja-la sva se le jaz in lončen. Ču-til sem, da je lončen na videz prav vljuden in miren, da ga je pa moja oseba zelo motila in vznemirjala. Blagosrčen je in nekam boječ, bolj se ti zdi samotno živeč menih kakor pa visok državni uradnik. Njegova politika je neodločna in hoče zmeraj posredovati. Je pa že Tsarong nekaj druge-ga; odločen je in pogumen in prav to ga dela tako pri-kupnega. Čutil sem nekako tudi, da mi tajnika nista naklonjena. Lončen mi je rekel, da ministrstvo prav za prav ne ve, kaj naj počne z menoj. On sam sicer nima nič proti meni, a narodna skupščina se je kar najodločneje izjavila proti ekspediciji in vstop v

Lhazo je itak vsakemu tujcu najstrožje prepovedan. Vru tega je tudi indijska vlada v moji stvari zelo stroga; major Bailey ni zapovedal samo, da me ustavijo, temveč je tibet-ski vladi sedaj, ko sem bil že tukaj, tudi sporočil, naj me takoj spravijo nazaj v Indi-jo. Ker sem bil pa že tukaj, se je dal lončen pregovoriti — najbrž od Tsaronga — da me pusti še nekaj časa v Lha-zi; a prosil me je, naj bom, če le mogoče, zmeraj preob-lečen, da ljudstvo ne bo izve-delo.

Hotel je tudi vedeti, zakaj sem na vsak način hotel pri-ti v Lhazo. Če bi mu bil pove-dal, da me nevarnost veseli in da sem hotel napraviti nekaj, česar drugi niso mogli, bi me ne bil razumel; če bi mu bil rekel, da sem prišel študirat ljudi in njih življenje, bi bil mislil, da sem znorel. Zato sem mu rekel, da je moja že-lja po spoznavanju budizma neizmerna in da sem napra-

vil vse, kar sem mogel, samo da bi pil v Lhazi iz studenca budistične modrosti. Stari gos-pod me je nato hotel posku-siti, zlasti, če sem v budistični filozofiji kaj podkovan. Rekel mi je, naj mu razložim besedilo, ki se je glasilo pri-bližno takole:

"Slava velikemu učitelju, ki je zatrl vsak prepir, koje-ga izvir je brez začetka in brez konca, brez postanka in ki nikdar ne izgine, brez ena-kosti in brez razlike, brez prih-ajanja in brez odhajanja."

(Dalje sledi.)

Čarovnik.

"In sedaj prosim, dajte mi svojo uro. Naredil bom, da bo zginila in nato jo bom zopet pričaral."

"Eh, gospod, moja ura je zginila že včeraj v vlaku, se-daj ni treba drugega, ko da jo zopet pričarate!"

ŠIRITE LIST EDINOST

Ameriška Slovenka.

Bridgeport, Ohio.

Zadnje čase se večkrat sliši o naši naselbini in tako je prav. Na dan dopisovalci, kolikor več dopisov, toliko bolj je zanimiv list.

Danes je moj namen pisati o slavnosti, katero so priredila društva sv. Barbare, števil. 29 in dr. sv. Ane števil. 123. Namreč praznovanje 30-letnice KSKJ, ki se je vršilo pri nas dne 11. maja in obenem katoliški shod tukajšnjih Slovencev.

Slavnost je nepričakovano lepo uspela. Dasi je deževalo celi dan so se rojaki udeležili v obilnem številu zjutraj sv. maše, katero so darovali Rev. Father J. J. Oman in so pristopili k sv. obhajilu korporativno društvo sv. Barbare in društvo sv. Ane in mladinski oddelek obeh društev.

Popoldne pa se je vršil katoliški shod. Rojaki so napolnili dvorano, kakor še ne tako in s tem pokazali, da so vneti za dobro stvar, kakor je bil katoliški shod in obenem so pokazali svojo odločnost in značajnost, da jim je še vedno pri srcu ono, kar so jih naučili dobri slovenski stariši in da od svojega prepričanja ne odstopijo. Preveč bi se porabilo prestora v listu, ako bi se hotelo vse opisati. Glavni govorniki so bili Rev. Father Oman iz Clevelanda. Domači g. župnik Rev. Father Gresel v angleškem jeziku. Mr. Ivan Zupan urednik Glasila KSKJ in Mr. Anton Grdina gl. predsednik K. S. K. Jednote. Drugi so bili le pozdravni govori društvenih uradnikov in deklica Justina Gregorčič je pozdravila goste v imenu mladinskega oddelka. Govori, ki smo jih čuli bodo nam ostali zavedno v spominu. Naselbina je sedaj nekako prerojena, čujejo se govornice: lepo je bilo. Tako moramo delati, kakor so nam Father Oman povedali. Tudi Mr. Zupan je prav povedal v svojem govoru. Mr. Anton Grdina gl. predsednik naše Jednote je mož na svojem mestu. Bog ga nam ohrani, ker to je v resnici voditelj, ki zasluži ime voditelja. Tudi naš župnik so nas jako razveselili, ko so nam povedali, da se bodo pričeli učiti našega jezika. Vsi govorniki so želi burne živahne pohvale za lepe govore.

Ob 6. uri zvečer je bil prirejen slavnostni banket, kjer so nastopili še razni govorniki. Po banketu pa je naše dra-

matično društvo predstavlja lo igro "Čevljar", katero so igralci vsi brez izjeme izvrstno igrali. Precej po igri, pa je bila živa predstava slika K. S. K. Jednote. Ta slika vse navzoče očarala. Jednoto je predstavljal dekle Miss Angela Hochevar, katera je bila obeležena v belem oblaku s krono na glavi, ki je imela napis z zlatimi črkami "K. S. K. J." V roki pa je držala bandero z zlatimi črkami 1894—1924. prepasana z ameriško zastavo. Društvo sv. Barbare je zastopal deček Alojzij Hochevar, ki je pozdravil Jednoto z lepim govorom. Društvo sv. Ane pa je predstavljala deklica Paulina Ausec, tudi ta je v imenu društva sv. Ane pozdravila Jednoto. Člani in članice pa so predstavljali mali dečki in male deklice z ameriški zastavicami. Deklice Mary Smerkar, Ana Legan, Johana Gregorčič in Rozi Gregorčič, so deklamirale I. Zupanovo deklamacijo, ki jo je spisal za tridesetletnico v Glasilu. Vsi smo bili ginjeni, ko se je Jednota dvignila z sedeža in se je zahvalila članstvu za zvestobo, ki so je ji izkazali dosedaj in pozivala je gl. uradnike in vse članstvo, da naj še za naprej še z večjo vne- mno delajo za slovenski narod v Ameriki in se naj ravnajo po geslu: "vse za vero — dom — in narod". Nato so vsi dečki in deklice enoglasno zaklicali: Živela K. S. K. Jednota! Nato je pevski zbor zapel "Hej Slovani" in "Amerika". S tem je bila slavnost končana nekako ob pol 10. uri. Gl. predsednik Mr. Anton Grdina se je v krasnih besedah zahvalil bridgeportski naselbini. "Za prireditve nismo kaj takega pričakovali" je rekel. "Ta sijajna prireditve v tej mali naselbini je dokaz, kaj se lahko naredi, ako se složno skupno deluje." Father Oman in domači g. župnik so se potem od nas poslovili, kakor tudi rojaki iz Canonsburga in iz drugih krajev. Domači so se pa še zabavali do 2. ure zjutraj. Father Oman, Mr. Grdina in Mr. Zupan so se poslovili od nas drugi dan v ponedeljek opoldne s obljubo, da se bomo še videli.

Prav lepo se zahvaljujemo vsem udeležencem v prvi vrsti pa preč. g. Fathru Omanu, ki so nam dali priliko, da smo opravili svojo versko dolžnost v maternem jeziku. Bog Vam plačaj za Vaš trud

— Ko pridobi novega naročnika na katoliški list, položiti s tem kamen na obrambeni zid svoje vere.

Father. Vaših lepih naukov, ki ste jih nam dali v cerkvi in dvorani ne bomo pozabili in potem gl. predsed. Mr. Anton Grdinatu, ki ste nas počastili z Vašim prihodom kot gl. predsednik v to malo naselbino. Hvala tudi Mr. Zupanu uredniku glasila KSKJ, ki ste se potrudili, da ste prišli z Vašim obiskom k nam in ste se odtrgali od Vašega obilnega dela. Bog naj Vam vsem povrne Vaš trud. Tudi rojakom iz Canonsburga in iz Pittsburga se zahvaljujemo, ko so nas posetili na ta dan v tako lepem številu in s tem pokazali, da se tudi oni vesele z nami prireditve, kadar se gre za korist katoliškega prepričanja in za K. S. K. Jednoto.

Ob tej priliki moram povdariti, da gre velika čast gl. predsedniku K. S. K. Jednote, ki se toliko trudi s prirejanjem kat. shodov po naselbinah. Da je katoliških shodov treba med nami vemo sedaj tudi mi. Ljudstvo je vse prerojeno. Mi smo doslej vse preveč čakali. No, pa tudi sedaj ni prepozno, to se vidi kako naudušeni so rojaki, kjerkoli se prirede shodi. Po večjih naselbinah, imajo že vse programe narejene za prirejanje shodov. Pa tudi po malih naselbinah se da prirediti, samo dobre volje je potreba.

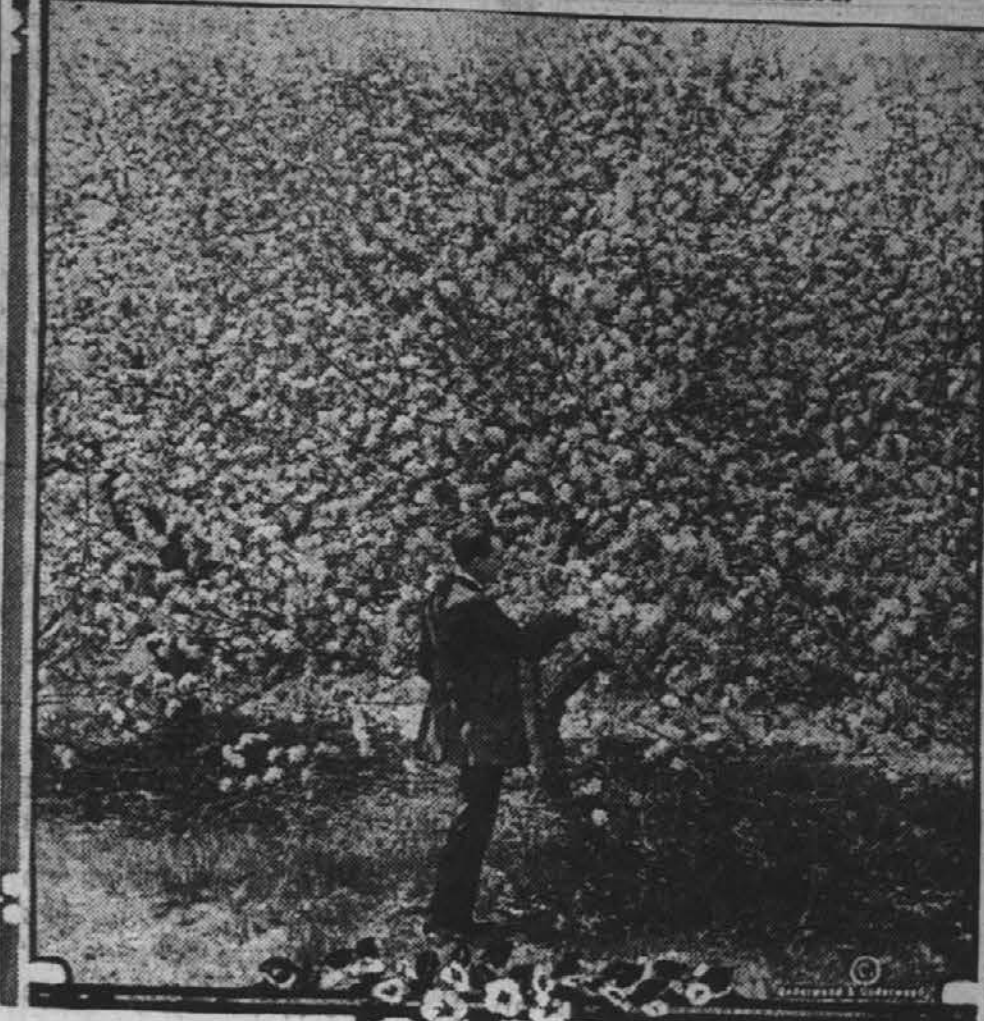
Naj še omenim, da je bil Mr. Mladič tukaj Vaš potvalni zastopnik lista Edinost in Ave Maria. Kakor se je izrazil je tukaj dobil precej novih naročnikov. Tako, da je bil z uspehom zadovoljen. Rojaki po naselbinah pojdite mu na roko pri razširjenju kat. listov. To delo ni tako lahko, toda potrebno je in zato zasluži Mr. Mladič vso hvalo, ki se za to trudi. Mr. Mladič se ne ustaši agitirati za katoliško časopisje, zato je dolžnost nas vseh, da mu pomagamo pri tem delu. Od nas katoliških Slovencev je odvisno, ali bomo že dobili zaželjeni katoliški dnevnik.

Sedaj moram pa končati. Sem že predaleč zašla s pisanjem. H koncu želim vsem prirediteljem shodov najlepšega vspeha ter pozdravljam vse udeležence, kakor tudi vse čitatelje lista Edinost.

Mary Hoge.

— Ko pridobi novega naročnika na katoliški list, položiti s tem kamen na obrambeni zid svoje vere.

CVETOČA JABLANA IZ KANSASA.

Slika kaže razcvetelo jablano iz Kansasa, kjer kaže letošnja spomlad silno ugodno leto za sadje. Vse države na jugozapadu in jugu kažejo, ako ne pride kaka nesreča vmes, obilni pridelek vsakovrstnega sadja.

POZDRAVI IZ NEW YORKA.

Pred odhodom v stari kraj želim poslati pozdrave vsem mojim prijateljem v Clevelandu in širom Amerike. To priliko tudi porabim, da se zahvalim tvrdki ZAKRAJSEK & CESARK v New Yorku, posebno zato, ker me je njen uslužbenec pričakal na postaji ob 1 uri po polnoči ter mi preskrbel prenočišče. Ker sem bila z potrebo imenovane tvrdke zelo zadovoljna, radevolje isto vsakemu, ki potuje v stari kraj, priporočam.

Justina Šušteršič,

Iz Clevelanda v Preserje Predno se podam na parnik Paris, še enkrat lepo pozdravim svojega moža, brata, nečaka in številne prijatelje in prijateljice v Milwaukee Wis. Dalje se zahvaljujem tudi vsem onim, ki so me spremlili na kolodvor. Pozdrave pošiljam tudi mojemu svaku v Chicagi in njegovi družini, kakor tudi prijateljici Mrs. Habjan, ki so me pričakali v Chicagi na postaji ter me potem spremlili na vlak. Ker sem bila tukaj v New Yorku od tvrdke ZAKRAJSEK & CESARK prijazno sprejeta in v vsakem oziru najbolje postre-

žena, me veže dolžnost, da se tem potom tej tvrdki zahvalim za tako dobro postrežbo in jo vsakemu prav rada priporočim.

Mrs. Mary Kratchnik.

Predno grem na parnik Paris mi je dolžnost, da pozdravim predvsem svojega moža, v Sheboyganu, Wis., brata in druge sorodnike kakor tudi moje dobro prijateljico Frances Mihelič. Pozdravljam tudi vse fante društva "NADA" ter se jim ob enem zahvaljujem ker so me 4. maja pri Fr. Zavrlu tako s cveticami obdarili. Verjemite, da se Vas bodem pogosto spominjala v starem kraju. Pozdravljeni do svidenja! Tukaj se želim zahvaliti Slovenski banki ZAKRAJSEK & CESARK v New Yorku, pri kateri sem bila izvrstno postrežena. To tvrdko pač lahko vsakemu priporočam.

Mrs. Matilda Skrinar.

Predno odpotujem s parnikom Paris, še enkrat pozdravljamo svojega moža, oziroma očeta Mr. Frank Tomazicha v Chicagi kakor tudi pozdravljamo svoje številne prijatelje in znance ter jim ključemo: Na svidenje! Zahvaljujemo se tudi tvrdki ZAKRAJSEK & CESARK v New Yorku za točno postrežbo.

Mrs. Mary Tomazich in otroci.

SLOVENSKA KUCHARICA

je zopet prišla in smo jo prejeli v nekako 30 izvodih. Gospodinje, ki jo želijo naročiti naj to store takoj, dokler ne poide. Knjiga vsebuje blizu 670 strani in je ilustrovana z številnimi slikami, ki kažejo gospodinji, kako se pripravljajo za kuhno ali kak drug namen ta ali ona stvar. Stane samo \$4.00. Pišite po njo takoj!

Knjigarna Edinost

1849 — West 22nd St.

CHICAGO, ILL.

McAdoo proti klanom.

New York. — McAdoo je odgovoril skozi svoje politične managerje glede Underwoodovega stališča proti Kukulksklanem, katero se glasi: "Jaz stojim za pravico in glede na to varujem garancijo ustave Zdr. držav, katera daje svobodo verskemu prepričanju, svobodo govora in tiska in svobodo mirnih zborovanj.

Toraj iz tega odgovora je razvidno, da ne odobrava McAdoo protipostavno početje te tajne organizacije. Delegatje na konvenciji bodo odprli boj proti Kukulksklanom.

Bomba namenjena Kukulksklanem.

Chicago. — Kukulksklani so imeli posebno sejo v zgornjih prostorih prostozidarskega tempeljna. Na to sejo so tudi povabili prijatelje te organizacije, ne glede na to, da so dobili več grozilnih anonimnih pisem.

Ko so zapustili tempelj po dokončani seji, je po izpovedi prič se pred poslopjem ustavljal avtomobil, kateri je imel luči ugasnjene, v njemu so se nahajale štiri osebe, dva stopita iz avtomobila in eden od njih vrže bombo, predno je pa eksplodirala je že avto odvozil. Eksplozija je poškodovala prvo nadstropje in ranila eno osebo.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS.

Čička pri zdravniku.

Čičko je zbadalo v prsih. Mož ji svetuje: "ajdi stara k liječniku, da te ozdravi."

Čička je svojega moža ubogala in šla k zdravniku. Zdravnik jo je nekoliko pregledal ter nato žilo potipal in gledal na uro. Ugotovil je, da Čički se ni nič nevarnega bati. Potolažena je odšla domov. Prisedši domov jo vpraša mož: "No, stara kao je bilo?"

I Čička odgovori: "Ništa, primo me je samu za roku i gledao na svoj sat (uro), da li mu ide dobro.

Očetovski nasvet.

Dober oče je dal nekoliko dni pred poroko svoji hčeri ta dobrohoten nasvet:

"Torej naj se vse pripravi za večerjo. Upoštevaj pa to, da moraš jedila izbrati po želji tvoje zarročence, ker je starodavni običaj, da se na smrt obsojenemu izpolni zadnja želja."

ŠIRITE LIST EDINOST!

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Roiakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ

IA, KLJUČAVNIC IN

STEKLA.

Naiboljšo delo, najnižje cene. Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj. Pokladam stenski oahir.

TONY DIME

1738 W. 22nd Street.

Se priporoča Sloven-

cem pri nakupu oblek

po miri, delo unijsko

jako zmerne cene bla-

go prvovrstno.

Za gospodinje.

Vsaka dobra gospodinja si čez poletje nabavi zalogo konserviranega sadja in zelenjave, da ima po zimski vedno kaj dati na mizo, ko pridejo obiski. Vsako sadje in zelenjava je v svoji sezoni zelo poceni in varčna gospodinja zna uporabiti priliko, da prihrani denar. Domače konservirano (vkuhano) sadje in zelenjava je okusnejše in ceneje, nego kupljeni v baksah!

Ker pa nobena izmed nas ni bila rojena, kuharica, se je treba tega priučiti. Iz angleških knjig naše gospodinje ne morejo veliko posneti, ker večinoma jezika ne razumejo dovolj. Tu pa jim jako prav pride slovenska knjiga, "Sadje v gospodinjstvu," katero je spisal M. Humek, višji sadjarski nadzornik v Ljubljani. Knjiga je pisana preprosto, in razumljivo in jo našim gospodinjam toplo priporočamo. Knjiga ima tudi 13 barvanih in 42 navadnih slik. Cena 75c.

Naroča se v

KNJIGARNA EDINOST

1849 West 22nd Street.

Chicago, Ill.

Za splošno kuhno priporočamo:

Malo ali Varčno kuharico, cena.....\$1.00

Veliko ali Slovensko kuharico cena.....\$4.00

Grdina in Sinovi

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CLEVELANDU

1053 East 62. Street.

Telefone: RANDOLPH 1881

Za dobro pohištvo

SE obrnite vedno na staro poznano veletrgovino.

Ako hočete Vaše domove opremiti s trpežnim in dobrim ter lepim pohištvom, tedaj pojdite tja, kjer se tako pohištvo prodaja.

Ako hočete imeti v Vaši kuhinji dobro peč, dobro kuhinjsko posodo tedaj pojdite isto kupiti h

W. SZYMANSKI

VELETRGOVINA Z RAZLIČNIM POHIŠTVOM.

1907 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.

ZVONARJEVA HČI.

POVEST.

Spisala E. Miller. — Priredil Fr. Steržaj.

"Kaj bo neki dal otroku kot nauk za življenje?" je mislila sama pri sebi. "Pač mu ne bo dal kaj takega, kar bi ga spominjalo na versko razliko, kar bi mu bilo v sramoto in drugim v pohujšanje..." Prav nič se ni vedelo, kaj se lahko vse zgodi na tak dan.

Ono jutro je bilo jasno in lepo, kakor Marijčina bela nedelja. Cvetlice so se šopirile na mizi in roditelja sta se pripravljala v lutersko cerkev. Deček je bil razburjen in je neprestano mrmral svoje izreke. Hotel je biti obema v čast in ponos. Prijel je svojo mamicco za roko in pristavil živahno: "Danes greš pa ti in Marijca na nama. Bosta šli šali, kako glasno in razločno bom odgovarjal na vprašanja. Bodita brez skrbi, jih dobro znam."

Pridni učenec je bil poln poguma in oče ga je prijazen potrepal po rami.

Kako vse drugačna čustva so navdajala danes družino, kakor pred dvema letoma na Marijčino belo nedeljo. Celo oče sam je bil ratresen in brez posebnih pobožnih občutkov. Uvidel je sam pri sebi, da tukaj mati ni mogla prav nič vplivati na dečka; prav nobenega stika ni imela z dečkovim srcem na današnji dan. Oče sam pa tudi ni bil v nobeni zvezi s svojimi soverniki. Dozdevalo se mu je vse tako, kakor bi se napravljali za ljudsko veselico, pri kateri naj bi se njegov sin posebno postavil. Zasramoval se je svoje lastne mlačnosti — in resnega, temnega obraza je šel na strani svoje žene. Rozika se je še vedno vojskovala sama s seboj. Cele dneve prej je razmišljala o tem.

"Ali naj ležem ta dan? Svojega lastnega otroka vendar ne bom vodila k luterskemu oltarju." Toda otrok! Ali naj mu krati veselje? Ali ni njen mož na belo nedeljo klečal ob njeni strani zaradi otroka? Mora iti — da javno odstopi svojega otroka — katoliška mati — luterski veri! Nič ne pomaga, če bi se branila, noben klic po usmiljenju, noben obup, ki se jo je ponoči loteval. Kakor je sama hotela — tako je prišlo.

V cerkveni klopi je sedela s sklenjenima rokama in stisnjenima ustnoma... Danes so ji vzeli najboljše, kar je imela — njenega otroka.

Marijca, ki je bila zadnja leta vitko vzrasla, je stala z upognjeno glavico ob razburjeni materi. Njeno gorko srce je plakalo za bratcem. Zakaj se je mati poročila z luteranom? Seveda, oče je bil tako dober, tako ga ima rada. Niti misliti si ne more, da bi bil kak drug njen oče, tudi najboljši katoličan. Zakaj je oče drugoverec in sedaj še bratec poleg njega? Grenke so bile danes za vse te ure!

Mirkov jasni glas je vse predramil iz zamišljenosti. Odgovarjal je razločno in določno na stavljena vprašanja. "Kako lepo poudarja," si je mislil oče in zrl ves ponosen na sina.

"Ta zna vse, tako prosto odgovarja," so si šepetali drugi.

Mati je poslušala dečkov glas, ki jo je vabil in odbijal obenem; danes se ji je zdelo vse, kakor v zlih sanjah, iz katerih se mora enkrat zbuditi. Zdrnilo jo je premikanje otroka, ki so tiščali proti oltarju. Vrsta za vrsto so poklekali na klečalnik pred pastorjem, ki jim je pokladal roko na glavo in jih blagoslavjal. Sedaj je prišel Mirko na vrsto. Z zanosom je zrl oče na sina. Mati pa si je zakrila oči z rokama, kakor bi hotela s tem zakriti vso svojo duševno bolečino. Slovesno so odmevale pastorjeve besede. De-

Anton Zbašnik

JAVNI NOTAR,

soba 206 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.

(Nasproti sodnije)

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, dolžna pisma, pobotnice, oporoke in PROŠNJE ZA DOBAVO SVOJCEV IZ STAREGA KRAJA. Cene nizke, delo točno in pravilno. Pišite ali pridite osebno. Informacije zastoj.

JOSEPH F.

ACKERMAN

se priporoča rojakom v Forest City pri nakupu raznih barv in varnišev. V zalogi ima vsakovrstni stenski papir, katerega prodaja po zelo nizki ceni. Prevzame barvanje hiš zunaj in znotraj in poklada stenski papir. On ima že več let izkušnje v tem delu in je zelo izučen v tej stroki. On stori najboljše delo po najnižjih cenah. Kadarkoli potrebujete tako delo se vselej obrnite na njega.

MAIN STREET NASPROTI SHOE FACTORY

Forest City, Pa.

ček se je dvignil. Glasno in razločno mu je bral pastor svoj rek:

"Bodite pridni in edini v duhu po veri miru. Eno telo in en duh, kakor ste tudi poklicani po enem upanju vašega poklica. En Gospod, ena vera, en krst, en Bog in Oče nas vseh, ki je nad vami vsemi, po vas vseh in v vas vseh."

Naposled se je slavnost končala. Nekako lahko je vzdihnila Rozika, ko je šla ob strani živahno govorečega dečka proti domu.

Prihodnjno nedeljo je prejel deček kruh vino iz keliha. Sin je šel z očetom k javni spovedi. Ta dan je bil resnejši in modrejši.

In mati? — Vse prošnje užaljenega moža so bile zastoj.

"Ne, in ne! Ne grem, ne morem iti k vaši božji službi. Ne bi mogla gledati in bi morala jokati. Dovolj je, da sem bila v nedeljo zraven."

Mlada hčerka je jokala. Oče je hodil temnega obraza okoli in sinko je kmalu odnehal s prošnjami, ko je zazrl resno žalostno materino obličje. "Saj je bila oni dan z menoj v cerkvi in to je glavno," se je potolažil.

Rozika je ostala sama doma. Begala je semintja v kuhinjo, v klet, v sobo ter pripravljala južino. Z delom in trudom je skušala zatreti svojo notranjo, duševno bol.

"Ni mogoče več prenarediti; ne molitev in ne žrtva ne pomagata več. Deček je zame in za našo vero izgubljen," — ji je begalo po glavi. "Nobeno kesanje in žalost mi ne moreta vrniti dečkove duše — one duše, ki sem je žrtvovala posvetni ljubezni do moža. Da bi ne bila nikdar videla moža, ki me je opral vsega, kar sem imela svetega: otroško vero in zaupanje v Boga, veselo nprav in — zdravje."

Srce se ji je krčilo in zapiralo onemu, ki se mu je odkrito in otroško zaupalo pred leti pri oltarju, — pa ni imela toliko moči v sebi, da bi se temu ubranila. Govorila si je: "In kaj zlega mi je napravil? Saj me ni goljufal in osleparil. Z menoj je bil vedno odkrit in pošten, pa — vendar ga ne ljubim več, — začnem ga sovražiti, — ukradel mi je otroka — on je moj najhujši sovražnik."

Prav nič se ni spomnila svaril rajne matere; postajala je vedno bolj nejevoljna. Drugi pa, ko so prišli iz cerkve niso prav nič vedeli o njenih strašnih duševnih bojih. Pri našala je pripravljene jedi na mizo in sedla k slavnostnemu obedu. Opravljala je svoje vsakdanje delo, kakor prej od jutra do večera — a postajala je vedno redkobesednejša in trpka v svojem govorjenju.

Svakinja Anica si je večkrat stavila vprašanje: "Kaj bo z Roziko?"

Z resno Marijco sta se večkrat pogovarjali o materi. Grozeča nevihta je visela na dhišo od onega dne, odkar je postal sin — luteran.

Gilbert New Store

VSEM SLOVENCEM

V Gilbertu in okolici naznamim, da sem začela trgovino z mešanim blagom

DRY GOODS STORE.

V zalogi imam vsake vrste ženske klobuke, suknje različne vrste in barv. Pravtako tudi raznovrstne otroške obleke.

Naše blago je prvovrstno zakatero jamčimo. Rojaki držite se vedno gesla SVOJI K SVOJIM! In ne hodite h tujcem, kjer vas le skubejo!

BARA MATEKOVICH

LASTNICA

GILBERT, MINNESOTA.

Pomagajte svojemu zdravju!

DOBRO ZDRAVJE zavisi od dobrih zob. Zato nihče dovolj zgodaj ne prične skrbeti za svoje zobe.

Ničesar človeka bolj ne zadovoljuje, kakor lep nastav lepih zob. Nič pa ni bolj neprijetnega kakor krivi, oškrbljeni in objeti zobje. Tudi od zob je odvisen človekov uspeh. Pa tudi veliko boleznih, revmatizem, paraliza, itd. izvira od slabega zobovja. Nephreza, nervoznost je vzrok zobovja.

Mi specializiramo z izdelovanjem zobnih kopic, ustnega mostovja in vse kar spada v zobozdravniško delo. Izdiramo zobe brez bolečin.

NAŠE CENE SO JAKO UGODNE!
Naše cene so jako ugodne!

New York Dental Parlors

1958 W. 22nd ST. (In Robey St. corner.) CHICAGO

Prekmurski oddelek.

Urejuje Frank Horwath.

NAŠA BODOČNOST.

Bodočnost lepo moremo dosegniti mij prekmurci tudi eti v našoj novoj domovini Drževni držav, dosta naši prekmurcof že tu v toj državi 15 ali 20 let. I medjimi se najdejo takši tudi da gléda, da bi se mij združili i bi kaj meli kakšo organizacio, ali kaj drugoga takšega, kabi nahasek bilo za nas. Neje dugo da smo meli tu naše novine kak mje znano "Zvezda Vogerski Slovencof," ali uredništvo se je raskadilo iz Chicage i so odšli v New York i zaj tam pišejo (pušejo) svoje ne prave prekmurščine, ar mi smo nej vogrski Slovenci, mij smo ali Slovenci ali pa prekmurski Slovenci, vogri pa ponikšem tali nej ar nač nevejmo vogerski, šteri pa znamo, smo se mogli načiti, ar nas je naša Mati nej vogerski fčila. Zato naše ime je Prekmurski Slovenci, toga se fsi moremo držati, da se združijmo v eden katoliški tabor, šteroga nesmimo podirati z ničiti liki zidati naprej i braniti, kak najbolje moremo, začnoli smo

i tūdiga moremo dokončati, nej pa takšem tali kak nam se že na prej kaže, da se dilijmo od eden drugi.

Najdejo se mednami tudi takši, da pravijo da mij kranjcom pomagamo, dabi lejko svoji bili, kakbi tou mogoče bilo, vej so pa kranjci takši katoliki kak mij, takši Slovenci kak mij, samo, da oni so bole izobraženi v slovenskom jeziki ar sogo bole kulturejrali kak mij. Zato dragi Prekmurski Slovenci mij si tūdi moremo preskrbeti vse kanam je potrebno za naš i zanašo vkūpostanost moremo se združiti i na vsem polji si pomagati vkūpno živeti, kak bi tou lepo bilo zanas dabi se sporaznili, bi si napravili eden združeni odelek prej našem uradi kaksmo dobili dovoljenje, ar ti naše katoliške novine Edinost so jako rešerjene nad Slovencami. i že tūdi mano lejpa društva med nami, zato prekmurci naprej i si zijdajmo vsot močof li naprej potakšem dosegnemo vse ka nam je potrebno vū nasij naselbinaj.

DOPIS.

Chicago, Ill.

Spotūvani gosp. urednik. Prosim Vas dovolite tudi meni malo prostora v Vašem listi Edinosti.

Vu številki 39. sam štejla dopis, šteroga je dala na svetlo Prekmurska Slovenka, zato tudi jes ščem podati par vrstic v list, le naprej Slovenske žene po toj poti, tak bomo dosegnole velki napredek na društvenej polji in tudi v drugom deli posebno pa tudi me drage Prekmur. žene je tudi naša dužnost, da širimo katoliški časopis kak je Edinost Ave Marija. Tūdi med Prekmurskimi Slovenci se najdejo takši kij rajši podpirajo grde, umažene liste kak pa katoliškoga. Ništérni pravijo, ka vörjem Vu Bogi, a tou pa nekaj nej či man tak-

ši list, tou pa nespoznajo, ka takši listi zrovajo katoliško vöro iz srca, kak sramotijo katoliške dūhovnike i že tūdi krščanskoga. Kak Vam je tūdi znano drage žene, da i mé mamó društvo Sv. Ane štero spada po naj bogatejso, najstarejšo K. S. K. Jednoto, pri toj društvi bi mogle biti vse Prekmurske žene in dekle, potem bi napredūvale, da bi postalo društvo organizejrano. Opominam se, žene da naj pošilajo le dopise. Vij gospod urednik pa mejte usmiljenje znjem, zato se pa bojim, da bi moj dopis romal vū koš.

Pozdravljam vse čitatelice toga lista, kak tudi vse Prekmurske žene, listi Edinosti pa želim da bi postau dnevnik. Ana Frank.

RAZNO.

Pazite na den 29 juniuša, sakši se naj pripravi za té dén ar bo nikaj novoga, društvo Sv. Ivana Krstitela št. 13. D. S. D. bo na pravilo eden lejpi pitnik, ka takšega ešče nej bilo pri društvi.

Novo društvo Prekmursko je Sv. Martina, to društvo spadne k K. S. K. J. več novi članof žje dobilo, vsi Prekmurci šteri ste ešče nej v društvi stopite v tou društvo.

IZ PREKMURJA.

Aprila 27ga 1924, je Čren-

ZA MESEC JUNIJ.

Mesec junij je posvečen češčenju božjega Srca Jezusovega. Krasno premišljevanje za vsaki dan tega meseca je spisal frančiškan P. M. Holeček, in jih tudi izdal v posebni knjigi, da se je lahko poslužujejo tudi drugi. Vse one, ki si žele naročiti to knjigo opozarjamo, da jo lahko dobe v

Knjigarni Edinost. Cena samo 60c.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom in vsem rojakom po državi Ohio in Pennsylvaniji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za liste Edinost Ave Maria in St. Francis Magazine, kakor tudi o glase in vse, ki je v zvezi z imenovanimi listi.

Rojakom ga prav tople priporočamo, da mu grejo na roko in mu pomagajo pri razširjevanju katoliškega tiska. Uprava Edinosti in Ave Maria.

NA PRODAJ

so tri hiše blizu slovenske cerkve na treh lotah. Ena je trinadstropna zidana hiša, Druge dve sti dvo-nadstropne lesene. V hišah je 17. rentov, ki nesejo \$196.00 mesečno. Cena \$14,000.00. — Za nadaljna pojasnila vprašajte:

C. SPONDER,

2231 So. Wood Street,

CHICAGO, ILL.

(5-21-22-23.)

Veselite se vdrženja s

PAIN-EXPELLERJEM.

Po trdnem dnevnem delu si nadrgnite roke, noge in hrbet. Človek, ki dela z mišicami, ne sme biti bolan. Urite se vedno. Poskušajte vdrženje s Pain-Expellerjem.

Pain Expeller ohranja zdrave ljudi pri zdravlju 35 in 76c. Steklenica v lekarnah F. A. D. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N.Y.